

METODOLOGIA
de calculare, aprobare și aplicare a tarifelor reglementate pentru serviciile auxiliare
prestate de către operatorii de sistem din sectorul electroenergetic

Secțiunea 1
DISPOZIȚII GENERALE

1. Metodologia de calculare, aprobare și aplicare a tarifelor reglementate pentru serviciile auxiliare prestate de către operatorii de sistem din sectorul electroenergetic (în continuare Metodologie) are drept scop stabilirea modului de calculare, aprobare și aplicare a tarifelor reglementate pentru serviciile auxiliare prestate consumatorilor finali și/sau producătorilor de către operatorul sistemului de transport și operatorul sistemului de distribuție.

2. Prezenta Metodologie stabilește:

1) serviciile auxiliare prestate consumatorilor finali și/sau producătorilor de către operatorii de sistem;

2) componentele și modul de determinare a cheltuielilor incluse în calculul tarifelor pentru serviciile auxiliare, precum și rentabilitatea operatorului de sistem în legătură cu prestarea acestor servicii;

3) principiile, modul de calculare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciile auxiliare.

3. Prezenta Metodologie este bazată pe următoarele principii de reglementare:

1) suportarea de către solicitanți doar a cheltuielilor necesare și justificate pentru prestarea de către operatorul de sistem a serviciilor auxiliare;

2) acoperirea cheltuielilor operatorilor de sistem necesare și justificate pentru prestarea serviciilor auxiliare;

3) desfășurarea de către operator a unei activități eficiente care permite prestarea consumatorilor finali și producătorilor a serviciilor auxiliare de calitate;

4) asigurarea transparenței în procesul de reglementare a tarifelor pentru serviciile auxiliare.

4. În sensul prezentei Metodologii se aplică noțiunile definite în Legea nr. 107 din 27 mai 2016 cu privire la energia electrică.

Secțiunea 2

DESCRIEREA TARIFELOR REGLEMENTATE PENTRU SERVICIILE AUXILIARE

5. Tariful pentru serviciul auxiliar reprezintă contravaloarea cheltuielilor necesare și justificate, suportate de operatorul de sistem pentru realizarea tuturor operațiunilor legate de prestarea serviciului auxiliar, deplasarea personalului operatorului la locul prestării serviciului auxiliar, utilizarea în procesul prestării serviciului auxiliar a materialelor, a mijloacelor de transport, a mașinilor și a mecanismelor necesare, efectuarea de către personalul operatorului de sistem a lucrărilor necesare pentru prestarea serviciului auxiliar și întocmirea, după caz, a actului de prestare a serviciului auxiliar solicitat de consumatorul final și producător.

6. Prevederile prezentei Metodologii se aplică în relațiile dintre operatorii de sistem, consumatorii finali și producători în cazul prestării următoarelor categorii de servicii auxiliare:

1) racordarea instalației de utilizare a consumatorului final sau a centralei electrice la rețeaua electrică;

2) punerea sub tensiune a instalației de utilizare sau a centralei electrice în cazul când executarea instalației de racordare este asigurată de către electricianul autorizat;

3) reconectarea la rețeaua electrică a instalației de utilizare sau a centralei electrice, care a fost deconectată anterior pentru încălcarea prevederilor Legii cu privire la energia electrică;

4) deconectarea de la rețeaua electrică a centralei electrice sau a instalației de utilizare la solicitarea producătorului sau a consumatorului final, cu excepția cazului de reziliere a contractului de furnizarea energiei electrice;

5) reconectarea la rețeaua electrică a centralei electrice sau a instalației de utilizare, care anterior a

fost deconectată la solicitarea producătorului, consumatorului final;

6) demontarea și remontarea echipamentului de măsurare, la solicitarea producătorului, consumatorului final, pentru efectuarea expertizei metrologice prin care nu se stabilesc abateri de la norme;

7) sigilarea echipamentului de măsurare după efectuarea unor lucrări la solicitarea producătorului, consumatorului final;

8) desigilarea echipamentului de măsurare în scopul efectuării unor lucrări la solicitarea producătorului, consumatorului final;

9) reamplasarea echipamentului de măsurare la solicitarea producătorului, consumatorului final, în cazul refuzului repetat al consumatorului final de a permite accesul personalului operatorului de sistem pentru citirea indicațiilor echipamentului de măsurare, controlului echipamentului de măsurare și altor instalații ce aparțin operatorului de sistem;

Secțiunea 3

DETERMINAREA TARIFELOR PENTRU SERVICIILE AUXILIARE

7. Prezenta Metodologie prevede că tarifele pentru serviciile auxiliare prestate de către operatorii de sistem se determină în baza următoarei formule generale:

$$TSA_z^y = (CMSA_z^y + CTSA_z^y + CPSA_z^y) * \left(1 + \frac{ICDA}{100}\right) * \left(1 + \frac{RN}{100}\right) \quad (1)$$

unde:

TSA_z^y – tariful pentru serviciul „y” din categoria „z” de servicii auxiliare prestate de operatorul de sistem, determinat conform tabelului nr.1 din anexă;

$CMSA_z^y$ – cheltuielile materiale nemijlocit utilizate de operatorul de sistem pentru prestarea serviciului „y” din categoria „z” de servicii auxiliare, determinate conform tabelului nr.2 din anexă;

$CTSA_z^y$ – cheltuielile privind utilizarea mijloacelor de transport, mașinilor și mecanismelor necesare la furnizarea serviciului „y” din categoria „z” de servicii auxiliare, determinate conform tabelului nr.3 din anexă;

$CPSA_z^y$ – cheltuielile operatorului de sistem cu personalul nemijlocit încadrat în furnizarea serviciului „y” din categoria „z” de servicii auxiliare, determinate conform tabelului nr.4 din anexă;

$ICDA$ – indicele cheltuielilor de distribuție și administrative ale operatorului de sistem la prestarea serviciului „y” din categoria „z” de servicii auxiliare, care se stabilesc în mărime de 14,5 % pentru toate serviciile auxiliare prestate.

RN – rentabilitatea operatorului de sistem de la prestarea serviciului auxiliar, care se stabilește în mărime de 5% din cheltuielile operatorului suportate la prestarea serviciului auxiliar respectiv.

y – serviciu auxiliar prestat de operatorul de sistem consumatorului final sau producătorului. Serviciile „y” din fiecare categorie de servicii auxiliare „z” se identifică de către operatorii de sistem în baza indicatorilor specifici de influență asupra cheltuielilor și, respectiv, asupra tarifelor pentru serviciile auxiliare.

La acești indicatori specifici se referă: lungimea instalației de racordare; secțiunea conductoarelor; cablurilor; materialul acestora; metodele de deconectare/reconectare a instalațiilor de utilizare ale consumatorului final sau a centralei electrice a producătorului de la/rețeaua electrică (prin intermediul aparatului de protecție sau decuplare de la rețea); distanța medie de deplasare în raza localității deservite de operatorul de sistem etc.;

z – categoria de servicii auxiliare supuse reglementării. Categoriile de servicii auxiliare prestate consumatorilor finali și producătorilor, sunt indicate în punctul 6 din prezenta Metodologie.

8. Tarifele pentru serviciile auxiliare se calculează ca tarife medii anuale. Totodată, la prestarea unor servicii cu o gamă largă de indicatori specifici de influență asupra cheltuielilor și tarifelor, prezenta Metodologie prevede determinarea, aprobarea și aplicarea unor tarife de prestare a serviciului auxiliar de tip standard, bazat pe o unitate concretă a indicatorului specific de influență majoră, și al unui alt tarif suplimentar celui standard. Astfel de tarife se vor aplica în cazul racordării instalațiilor de utilizare ale consumatorilor finali sau a centralelor electrice ale producătorilor la rețeaua electrică.

9. Tariful pentru racordarea instalației de utilizare sau a centralei electrice la rețeaua electrică de joasă, medie sau înaltă tensiune se determină în baza următoarei formule:

$$TSA_r^y = TSA_r^s + TSA_r^{SP} * (L - 10 m) \quad (2);$$

unde:

TSA_r^y – tariful pentru racordarea instalației de utilizare a consumatorului final sau a centralei electrice a producătorului la rețeaua electrică, calculat în baza indicilor specifici de influență: categoria consumatorului, lungimea instalației de racordare, tipul materialului conductorului, cablului, secțiunea transversală a conductorului, cablului etc.;

L – lungimea instalației de racordare, m;

TSA_r^s – tariful pentru realizarea unei instalații de racordare standard, corespunzător lungimii de 10 m;

TSA_r^{sp} – tariful pentru serviciul de racordare, corespunzător realizării 1 m de instalație de racordare suplimentar celei standard.

TSA_r^s se determină în baza formulei:

$$TSA_r^s = (CMSA_r^s + CTSA_r^s + CPSA_r^s) * \left(1 + \frac{ICDA}{100}\right) * \left(1 + \frac{RN}{100}\right) \quad (3);$$

unde:

$CMSA_r^s$ – include cheltuielile materiale utilizate la montarea instalației de racordare standard: costul materialelor necesare pentru realizarea instalației de racordare;

$CTSA_r^s$ – cheltuielile privind utilizarea mijloacelor de transport, mașinilor și mecanismelor necesare la montarea instalației de racordare standard, inclusiv costul combustibilului utilizat la deplasarea personalului operatorului de sistem la consumatorul final sau producător;

$CPSA_r^s$ – cheltuielile operatorului de sistem de personal nemijlocit încadrat la prestarea serviciului de racordare a instalației de utilizare a consumatorului final sau centralei electrice a producătorului, corespunzătoare realizării unei instalații de racordare standard cu lungimea de 10 m. La determinarea cheltuielilor de personal, se ia în considerație timpul deplasării personalului operatorului de sistem la locul de consum sau la producător, unde urmează să fie prestat serviciul auxiliar, timpul executării instalației de racordare și efectuării încercărilor necesare în scopul pregătirii punerii acesteia în funcțiune, timpul de conectare a instalației de racordare la rețeaua electrică.

- 1) În cazul, când lungimea instalației de racordare depășește 10 m și poate fi executată fără necesitatea instalării cel puțin a unui pilon, respectând cerințele documentelor normativ-tehnice în vigoare, iar cheltuielile se majorează datorită suplimentării lungimii conductoarelor, cablurilor, tariful pentru serviciul de racordare pentru realizarea 1 m de instalație de racordare suplimentar celei standard se determină conform formulei:

$$TSA_r^{sp} = (CMSA_r^{sp} + CPSA_r^{sp}) * \left(1 + \frac{ICDA}{100}\right) * \left(1 + \frac{RN}{100}\right) \quad (4);$$

unde:

$CMSA_r^{sp}$ – include cheltuielile materiale utilizate la montarea 1 m de instalație de racordare, suplimentar instalației de racordare standard. Cheltuielile materiale utilizate la montarea 1 m de instalație de racordare constituie costul 1m de conductor, cablu necesar pentru realizarea 1 m de instalație de racordare;

$CPSA_r^{sp}$ – cheltuielile operatorului de sistem de personal, necesare pentru realizarea 1 m de instalație de racordare, suplimentar celei standard, constituie cheltuielile de personal necesare montării 1 m de instalație de racordare.

- 2) Pentru cazul, când lungimea instalației de racordare depășește 10 m și în procesul de executare a instalației de racordare apare necesitatea instalării unui număr de piloni, de exemplu – o trecere peste carosabil, etc., tariful pentru serviciul de racordare se determină conform formulei:

$$TSA_r^{sp} = (CMSA_r^{sp} + CPSA_r^{sp} + (CipSA_r^{sp} * N)) * \left(1 + \frac{ICDA}{100}\right) * \left(1 + \frac{RN}{100}\right) \quad (5);$$

unde:

$CipSA_r^{sp}$ – cheltuielile operatorului de sistem necesare pentru instalarea unui pilon, ce include costul pilonului, cheltuieli pentru transportare a pilonului, cheltuielile pentru utilizarea mașinilor și mecanismelor pentru instalarea pilonului, inclusiv al combustibilului utilizat de mijloacele de

transport și tehnice, costul materialelor utilizate pentru instalarea conductoarelor pe pilonul dat, precum și cheltuielile de personal necesare pentru instalarea unui pilon;

N – numărul de piloni necesar de instalat pentru executarea instalației de racordare;

Cheltuielile $CMSA_r^{SP}$ și $CP SA_r^{SP}$ se determină conform formulei (4), iar $CTSA_r^S$ sunt incluse în tariful pentru realizarea unei instalații de racordare standard.

10. Tarifele pentru reconectarea la rețeaua electrică a centralei electrice sau a instalației de utilizare, care anterior a fost deconectată de către operatorul de sistem din cauza încălcării prevederilor Legii cu privire la energia electrică se determină conform formulei:

$$RSA_{ri} = (CMSA_{ri} + CTSA_{ri} + CP SA_{ri}) * \left(1 + \frac{ICDA}{100}\right) * \left(1 + \frac{RN}{100}\right) \quad (6)$$

unde:

$CMSA_{ri}$ – sunt cheltuielile materiale utilizate la reconectarea centralei electrice sau a instalației de utilizare la rețeaua electrică și anume costul sigiliului și altor materiale necesare utilizate la efectuarea lucrărilor de deconectare și reconectare la rețeaua electrică a centralei electrice sau a instalației electrice menționate.

$CTSA_{ri}$ – cheltuielile privind utilizarea mijloacelor de transport, mașinilor și mecanismelor necesare la deconectarea și reconectarea centralei electrice sau a instalației de utilizare la rețeaua electrică, inclusiv costul combustibilului utilizat la deplasarea personalului operatorului de sistem la locul amplasării centralei electrice sau a instalației de utilizare și de la acesta.

$CP SA_{ri}$ – cheltuielile operatorului de sistem de personal nemijlocit încadrat în prestarea serviciului de reconectare a centralei electrice sau a instalației de utilizare a consumatorului final la rețeaua electrică, corespunzătoare realizării lucrărilor de reconectare a centralei electrice sau a instalației de utilizare la rețeaua electrică. La determinarea cheltuielilor cu personalul se ia în considerație timpul deplasării personalului operatorului de sistem la locul amplasării centralei electrice sau a instalației de utilizare și de la locul respectiv unde urmează să fie prestat serviciul auxiliar, timpul efectuării lucrărilor de deconectare, de reconectare la rețeaua electrică, timpul necesar întocmirii actului de reconectare.

11. Tarifele pentru deconectarea centralei electrice sau a instalației de utilizare de la rețeaua electrică la solicitarea producătorului sau a consumatorului final, se determină conform formulei:

$$TSA_d = (CMSA_d + CTSA_d + CP SA_d) * \left(1 + \frac{ICDA}{100}\right) * \left(1 + \frac{RN}{100}\right) \quad (7)$$

unde:

$CMSA_d$ – sunt cheltuielile materiale utilizate la deconectarea centralei electrice sau a instalației de utilizare de la rețeaua electrică, necesare efectuării lucrărilor de deconectare respective;

$CTSA_d$ – cheltuielile privind utilizarea mijloacelor de transport, mașinilor și mecanismelor necesare la deconectarea centralei electrice sau a instalației de utilizare de la rețeaua electrică la solicitarea producătorului, consumatorului final, inclusiv costul combustibilului utilizat la deplasarea personalului operatorului de sistem;

$CP SA_d$ – cheltuielile operatorului de sistem de personal nemijlocit încadrat în prestarea serviciului de deconectare a centralei electrice sau a instalației de utilizare a consumatorului final de la rețeaua electrică. La determinarea cheltuielilor de personal se ia în considerație timpul deplasării personalului operatorului de sistem la locul unde urmează să fie prestat serviciul auxiliar, timpul efectuării lucrărilor de deconectare, timpul întocmirii actului de deconectare.

12. Tarifele pentru reconectarea la rețeaua electrică a centralei electrice ce aparține producătorului sau a instalației de utilizare, care anterior a fost deconectată la solicitarea producătorului sau a consumatorului final se determină conform formulei:

$$TSA_{rs} = (CMSA_{rs} + CTSA_{rs} + CP SA_{rs}) * \left(1 + \frac{ICDA}{100}\right) * \left(1 + \frac{RN}{100}\right) \quad (8)$$

unde:

$CMSA_{rs}$ – cheltuielile materiale utilizate la reconectarea centralei electrice sau a instalației de

utilizare la rețeaua electrică și anume costul sigiliului și a altor materiale necesare și utilizate la efectuarea lucrărilor de reconectare la rețeaua electrică;

$CTSA_{rs}$ – cheltuielile privind utilizarea mijloacelor de transport, mașinilor și mecanismelor necesare la reconectarea la rețeaua electrică a centralei electrice sau a instalației de utilizare, care anterior a fost deconectată la solicitarea producătorului, consumatorului final, inclusiv costul combustibilului;

$CPSA_{rs}$ – cheltuielile operatorului de sistem de personal nemijlocit încadrat la prestarea serviciului de reconectare a centralei electrice sau a instalației de utilizare la rețeaua electrică. La determinarea cheltuielilor de personal se ia în considerație timpul deplasării personalului operatorului de sistem la locul unde urmează să fie prestat serviciul auxiliar, timpul efectuării lucrărilor de reconectare la rețeaua electrică, timpul aplicării sigiliului după caz, timpul necesar întocmirii actului de reconectare;

13. Tarifele pentru reamplasarea echipamentului de măsurare la solicitarea consumatorului final, producătorului sau în cazul refuzului repetat al consumatorului final, al producătorului de a permite accesul personalului operatorului de sistem pentru citirea indicațiilor echipamentului de măsurare, pentru controlul echipamentului de măsurare și a altor instalații ce aparțin operatorului de sistem se determină în baza următoarei formule:

$$TSA_{rpl} = (CMSA_{rpl} + CTSA_{rpl} + CPSA_{ren}) * \left(1 + \frac{ICDA}{100}\right) * \left(1 + \frac{RN}{100}\right) \quad -(9)$$

unde:

$CMSA_{rpl}$ – cheltuielile materiale utilizate în procesul de reamplasare a echipamentului de măsurare și anume costul sigiliului și altor materiale utilizate la montarea echipamentului de măsurare;

$CTSA_{rpl}$ – cheltuielile privind utilizarea mijloacelor de transport pentru deplasarea personalului la locul prestării serviciului dat, a mașinilor și mecanismelor utilizate în procesul de reamplasare a echipamentului de măsurare;

$CPSA_{rpl}$ – cheltuielile operatorului de sistem de personal nemijlocit încadrat la prestarea serviciului de reamplasare a echipamentului de măsurare. La determinarea cheltuielilor de personal se ia în considerație timpul deplasării personalului operatorului de sistem la locul de consum unde urmează să fie prestat serviciul auxiliar, timpul efectuării lucrărilor de reamplasare a echipamentului de măsurare, timpul aplicării sigiliului, timpul necesar întocmirii actului de dare în exploatare a echipamentului de măsurare;

14. Tarifele la punerea sub tensiune a instalației de utilizare sau a centralei electrice în cazul când executarea instalației de racordare este asigurată de către electricianul autorizat se determină în baza următoarei formule:

$$TSA_{pt} = (CMSA_{pt} + CTSA_{pt} + CPSA_{pt}) * \left(1 + \frac{ICDA}{100}\right) * \left(1 + \frac{RN}{100}\right) \quad (10)$$

unde:

$CMSA_{pt}$ – cheltuielile materiale utilizate la conectarea instalației de racordare la rețeaua electrică și anume costul materialelor necesare pentru conectarea instalației de racordare la rețeaua electrică;

$CTSA_{pt}$ – cheltuielile privind utilizarea mijloacelor de transport, mașinilor și mecanismelor necesare la conectarea instalației de racordare la rețeaua electrică, inclusiv costul combustibilului utilizat la deplasarea personalului operatorului de sistem la consumatorul final sau producător;

$CPSA_{pt}$ – cheltuielile operatorului de sistem de personal nemijlocit încadrat la prestarea serviciului de punere sub tensiune a instalației de utilizare ale consumatorului final sau a centralei electrice la rețeaua electrică, corespunzătoare realizării conectării instalației de racordare la rețeaua electrică. La determinarea cheltuielilor de personal se ia în considerație timpul deplasării personalului operatorului de sistem la locul de consum sau la producător, unde urmează să fie prestat serviciul auxiliar, timpul efectuării lucrărilor de conectare a instalației de racordare la rețeaua electrică.

15. Tarifele pentru desigilarea echipamentului de măsurare în scopul efectuării unor lucrări la solicitarea producătorului, consumatorului final se determină conform formulei:

$$TSA_{dsg} = (CMSA_{dsg} + CTSA_{dsg} + CPSA_{dsg}) * \left(1 + \frac{ICDA}{100}\right) * \left(1 + \frac{RN}{100}\right) \quad (11)$$

unde:

CMSA_{dsg} – cheltuielile materiale utilizate la desigilarea echipamentului de măsurare și întocmirea actului de desigilare;

CTSA_{dsg} – cheltuielile privind utilizarea mijloacelor de transport pentru deplasarea personalului operatorului de sistem la locul prestării serviciului de desigilare, inclusiv costul combustibilului utilizat la deplasarea personalului operatorului de sistem la locul dat;

CPSA_{dsg} – cheltuielile operatorului de sistem de personal nemijlocit încadrat la prestarea serviciului de desigilare a echipamentului de măsurare. La determinarea cheltuielilor de personal se ia în considerație timpul deplasării personalului operatorului de sistem la locul unde urmează să fie prestat serviciul auxiliar, timpul efectuării lucrărilor de desigilare a echipamentului de măsurare, timpul necesar întocmirii actului de desigilare a echipamentului de măsurare.

16. Tarifele pentru sigilarea echipamentului de măsurare după efectuarea unor lucrări la solicitarea producătorului, consumatorului final se determină conform formulei:

$$TSA_{sg} = (CMSA_{sg} + CTSA_{sg} + CPSA_{sg}) * \left(1 + \frac{ICDA}{100}\right) * \left(1 + \frac{RN}{100}\right) \quad (12)$$

unde:

CMSA_{sg} – cheltuielile materiale utilizate la sigilarea echipamentului de măsurare și anume costul sigiliului aplicat de operator și altor materiale necesare și utilizate la efectuarea lucrărilor de sigilare a echipamentului de măsurare și întocmirea actului respectiv;

CTSA_{sg} – cheltuielile privind utilizarea mijloacelor de transport pentru deplasarea personalului operatorului de sistem la locul prestării serviciului de sigilare a echipamentului de măsurare, inclusiv costul combustibilului utilizat la deplasarea personalului operatorului de sistem la locul dat;

CPSA_{sg} – cheltuielile operatorului de sistem de personal nemijlocit încadrat la prestarea serviciului de sigilare a echipamentului de măsurare, determinate în baza duratei de timp aferentă deplasării personalului operatorului de sistem la locul respectiv, timpul efectuării lucrărilor de sigilare a echipamentului de măsurare, întocmirii procesului verbal de dare în exploatare a echipamentului de măsurare.

17. Tariful pentru demontarea și remontarea echipamentului de măsurare, la solicitarea consumatorului final, producătorului, pentru efectuarea expertizei metrologice prin care nu se stabilesc abateri de la norme se determină conform formulei:

$$TSA_{dr} = (CMSA_{dr} + CTSA_{dr} + CPSA_{dr}) * \left(1 + \frac{ICDA}{100}\right) * \left(1 + \frac{RN}{100}\right) \quad (14)$$

unde:

CMSA_{dr} – cheltuielile materiale utilizate la demontarea și remontarea echipamentului de măsurare;

CTSA_{dr} – cheltuielile privind utilizarea mijloacelor de transport pentru deplasarea personalului operatorului de sistem la locul prestării serviciului de demontare și remontare a echipamentului de măsurare, inclusiv costul combustibilului utilizat la deplasarea personalului operatorului de sistem la locul dat;

CPSA_{dr} – cheltuielile operatorului de sistem de personal nemijlocit încadrat la prestarea serviciului de demontare și remontare a echipamentului de măsurare, determinate în baza duratei de timp aferentă deplasării personalului operatorului de sistem la locul respectiv și timpul efectuării lucrărilor.

Secțiunea 4 DETERMINAREA CHELTUIELILOR

18. Cheltuielile materiale, cheltuielile de personal se determină direct pentru fiecare serviciu „y” din categoria „z” de serviciu auxiliar. În cheltuielile materiale se includ toate costurile materialelor, pieselor, energiei și combustibilului necesare pentru prestarea serviciului auxiliar solicitat. Cheltuielile

materiale necesare pentru prestarea serviciului auxiliar se determină de operatorul de sistem în baza normelor justificate de consum a materialelor, cantitatea necesară pentru prestarea serviciului auxiliar, prețurile de achiziție a materialelor de către operatorul de sistem în urma achizițiilor efectuate în baza Regulamentului privind procedurile de achiziție a bunurilor, lucrărilor și serviciilor utilizate în activitatea titularilor de licență din sectoarele electroenergetic, termoelectric, gazelor naturale și a operatorilor care furnizează serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, aprobat prin Hotărârea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică (în continuare – Agenția) nr. 24/2017 din 26.01.2017.

19. Cheltuielile de personal includ sumele pentru retribuirea muncii personalului nemijlocit încadrat în procesul de prestare a serviciului auxiliar, determinate în temeiul salariului mediu al personalului care efectuează lucrările, duratei de timp necesară pentru realizarea de către personalul operatorului a tuturor operațiilor de prestare a serviciului auxiliar respectiv, sumelor contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii și primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală calculate din sumele de retribuire a muncii personalului operatorului de sistem, nemijlocit încadrat în prestarea serviciului auxiliar.

La determinarea cheltuielilor de personal, timpul deplasării personalului operatorului de sistem la locul unde urmează să fie prestat serviciul auxiliar, se calculează în baza distanței medii de deplasare în raza localității deservite de operator.

Cheltuielile de personal se determină de către operator pentru fiecare serviciu „y” din categoria „z” de servicii auxiliare.

20. Cheltuielile privind utilizarea mijloacelor de transport, mașinilor și mecanismelor se determină în baza timpului în care acestea nemijlocit sunt utilizate la prestarea serviciului auxiliar concret și includ cheltuielile de amortizare și costul combustibilului utilizat. Costul combustibilului utilizat la deplasarea mijloacelor de transport la locul de consum se calculează în baza vitezei medii de deplasare în raza localității deservite de operatorul de sistem. În timpul de utilizare a mijloacelor de transport, mașinilor și mecanismelor la prestarea serviciilor se include și timpul deplasării acestora la consumator sau producător conform prevederilor prezentei Metodologii.

Secțiunea 5

DETERMINAREA, APROBAREA ȘI APLICAREA TARIFELOR LA SERVICIILE AUXILIARE

21. În conformitate cu prezenta Metodologie tarifele la serviciile auxiliare prestate de operatorii de sistem se determină anual separat pentru fiecare serviciu „y” prestat din categoria „z” de servicii auxiliare. Tarifele se determină de operatorii de sistem conform prevederilor din tabelele 1- 4 din anexa la prezenta Metodologie și se prezintă Agenției pentru examinare și aprobare.

22. Tarifele pentru serviciile auxiliare se aprobă în funcție de indicatorii specifici de influență asupra nivelului acestora. Tarifele la serviciile auxiliare nu pot fi modificate de operatori.

23. În tarifele pentru racordarea instalației de utilizare a consumatorului final sau a centralei electrice a producătorului la rețeaua electrică nu se includ cheltuielile legate de realizarea lucrărilor de terasament aferente carosabilului sau trotuarelor în cazul instalației de racordare subterane. În cazul în care este necesară efectuarea unor asemenea lucrări, operatorul de sistem adăugă la tarifele pentru serviciile auxiliare respective cheltuielile aferente efectuării acestor lucrări, determinate în baza devizului de cheltuieli, semnat de consumatorul final sau producător și operatorul de sistem.

24. Tarifele la serviciile auxiliare (inclusiv nomenclatorul lucrărilor ce urmează a fi executate) sunt aprobate de Agenție.

25. Operatorii de sistem sunt obligați să publice tarifele la serviciile auxiliare la sediile lor și să le plaseze pe paginile lor web oficiale.

Anexă
la Metodologia de calculare, aprobare și aplicare
a tarifelor reglementate pentru serviciile auxiliare
prestate de către operatorii de sistem din sectorul
electroenergetic

Tabelul 1. Calculul tarifului pentru prestarea serviciului auxiliar

se indică serviciul concret și categoria de serviciu auxiliar

Indicatori	Unitate de măsură	Valoarea indicatorilor
Cheltuielile materiale nemijlocit utilizate la prestarea serviciului (CMSA)	lei	
Cheltuielile privind utilizarea mijloacelor de transport, mașinilor și mecanismelor (CTSA)	lei	
Cheltuielile de personal nemijlocit (CPSA)	lei	
Cheltuieli pentru instalarea unui pilon	lei	
Cheltuielile de distribuție și administrative (CDA)	lei	
Rentabilitatea (RN)	lei	
Tariful pentru furnizarea serviciului auxiliar	lei	

Tabelul 2. Determinarea cheltuielilor materiale (CMSA)

se indică serviciul concret și categoria serviciului auxiliar

Denumirea materialelor nemijlocit utilizate la prestarea serviciului auxiliar	Unitatea de măsură	Cantitatea	Prețul, lei	Suma, lei
Total cheltuieli materiale				

La Tabel se anexează materialele necesare ce justifică necesitatea, cantitatea și prețul materialelor utilizate, inclusiv după necesitate actele normative.

Tabelul 3. Determinarea cheltuielilor privind utilizarea mijloacelor de transport, mașinilor și mecanismelor (CTSA)

se indică

serviciul concret și categoria serviciului auxiliar

Denumirea mașinilor și mecanismelor utilizate	Durata de utilizare, ore	Amortizarea, lei	Costul combustibilului utilizat la deplasare, lei	Cheltuielile privind utilizare mașinilor și mecanismelor, lei
Total cheltuieli privind utilizarea mașinilor și mecanismelor				

La Tabel se anexează materialele și argumentele ce justifică necesitatea utilizării mașinilor și mecanismelor, durata de utilizare și costul unitar de utilizare a acestora

Tabelul 4. Determinarea cheltuielilor de personal (CPSA)

se indică serviciul concret și categoria de serviciu auxiliar

Operațiunile desfășurate	Funcția	Categoria de calificare	Coefficient tarifar	Salariu tarifar lunar, lei	Salariul tarifar, lei/ora	Norma de timp, om/ore	Total retribuirea muncii, lei	Contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii	Prime de asigurare obligatorie de asistență medicală	Total cheltuieli cu personalul
Total cheltuieli cu personalul	x	x	x	x						

La acest Tabel se anexează materialele și argumentările ce justifică numărul personalului nemijlocit încadrat în prestarea serviciului, gradul de calificare a personalului, durata de timp necesară pentru prestarea serviciului, nivelul salariului și alte plăți obligatorii, inclusiv actele normative justificate.